

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Szerkesztőségi iroda:

Nagybecskerek,

Zápolya-utca 1-ső szám.

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

Előfizetési árak:
Égész évre ———— 24 kor.
Félévre ———— 12 .
Negyedévre ———— 6 .
Egy óra ———— 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1908.

XXXVII. évfolyam 40. szám.

Kedd, február 18.

A drágaságról.

(Két közlemény.)

Irtta: **Ménzer Lipót.**

Nagybecskerek, február 18.

I.

Kétségtelenül figyelmet érdemlő az, a mit hazai és külföldi napi- és szaklapok irnak az általános drágaságról, amely mindenütt érezhető, ahová a kultúra, avval előállott kisebb-nagyobb igényeivel elhatott. Ami így tudomásunkra jut, sok tanulságosat foglal magában, de néha olyant is, amit alapjában meg nem állhatónak és tévesnek kell jeleznünk.

Sok felől azt mondják, autoritativ biztossággal nagyon gyakran a sajtó utján állítják, hogy a drágaság egyik fő, azt előidéző és növelő oka a közvetítő kereskedés.

Az, aki nem is bír a kereskedelem természetéről, annak hivatásáról, hatalmáról, alapos, de akár csak megközelítő fogalmával, az, aki csak egyszerű, de rendszeresen fogyasztó, könnyen rá jöhet arra, hogy közvetítő kereskedelem nélkül igen gyakran, a legegyszerűbb fogyasztási cikkekkel a legnagyobb fényűzési árukig elviselhetetlen drágaságnak kellene előállani. Igazán fölösleges azt behatóbban bizonyítani, épen olyan kevésbé, mint azt, hogy a jelen elmékedés íróját valamely foglalkozási, avagy termelési ág iránt táplált előszeretettel vagy érdekkapcsolat irányítja. Egy érdekkapcsolat igenis befolyásolja gondolkodásomat, érdeklődésemet, meleg érzésemet.

Ezen érdeklődés a munka szeretete, a munkásságnak megbecsülése, azon forró óhaj, hogy mindenki munkálkodjék és ezen munkájának legyen olyan áldásos sikere, amely saját és övéi eltartásán kívül még fenmaradó értékeket teremtsen.

Igy tudnánk erőssé, önállóvá lenni, olyanokká, hogy a multon felbuzdulva, a jövőnek igazolt öntudattal és reménytelten nézhetnénk a szemébe.

A fenmaradó értékek felé nemcsak a komoly öntudatos, ha kell megfeszített munkásság vezet, hanem ezentul a józan életmód és a takarékoság.

Ezen két tulajdonságnak kell nemzeti általános erényné válni és akkor a drágaság sulya is kevésbé fog reánk nehezenni. Ámde ez közvetlen hatását nem nyomban éreztheti és azokon, akik változhatatlan, emelkedésre nem képes jövedelemre, avagy a legszűkebb korlátok közé szorított keresetre vannak utalva, nem segíthet.

Igaz, hogy fokozott östermelés, mondjuk érthetőbben, belterjesebb többlet termelő mezőgazdasági tevékenység mellett kifejlődött kézműves és gyári ipar folytán olyan helyzetbe juthatnánk, hogy mindenből itthon volna elég és pénzünk nagy része nem vándorolna idegen földre és akkor mindenki, ki e hazát lakja, olcsóbban élhetne meg.

És itt megint arra kell mutatnunk, hogy az így előállható javulás is csak közvetítő kereskedelem mellett állhat elő.

A mostan csak még enyhülő, de még le nem folyt pénzdrágaság és pénzszűke mellett is a fogyasztási cikkek árai nem szálltak alább, mi arra enged következtetést, hogy ezek előállítási ára magában is oly nagy, hogy a bajt a közvetítő kereskedelem nem okozhatja. Ha hozzánk hajón, vasuton, szekéren burgonyát, gyümölcsöt, zöldségféléket, lisztet, szemet, fát, pirszent és ki tudná elősorolni mi mindent hoznak, ez mind azt igazolja, hogy közvetítő kereskedelem nélkül, vagy megfizethetetlen árakkal, vagy sok cikknek teljes hiányával állanánk szemben.

Hogy a közvetítő kereskedelem nem

a fogyasztók szép szeméinek kegyes pislan-tása kedvéért, hanem a nyereségre való törekvés okából áll elő és folytatja izgalmas, fáradságos, sokszor szakértelmet igénylő munkáját, az kétségtelen. De hiszen a nyereségre való kilátás és törekvés nélkül, amely nem is válik valóra minden esetben, az egész foglalkozás nem érne egy hajtófát sem és mindnyájunknak szolgálatot tenni képtelen volna. A fogyasztók joga és kötelessége az elárusítóval és önmagával szemben az, hogy erszényét jól megóvja, szemét nyitva és minden érzékét ébren tartsa. Hogy tisztában legyen mindig avval, kitől mit és mennyit szabad vásárolni és ebből fogyasztania.

Hogy annyit kapjon suly, avagy mérték szerint, mint a mennyiért fizetett, mert hiszen az ő pénzét is megszámlálja az eladó, úgy hogy annak egy fillér hiba ne legyen, de mikor történik az, hogy a vevő pontosan ellenőrizné azt, hogy az ő általa vett áru minőség és mennyiség szerint megfelelő-e kellően? Itt a köz-, illetve rendőri, mint piaci és vásári hatóságnak is fontos, soha figyelmen kívül nem hagyandó kötelesség jut, melyet azonban tudunk és tapasztalásunk szerint már évek óta itt helyt nem gyakorol. A fogyasztó közönségnek ezen védelmi garanciáját nem szabad a panaszt tevés eseteire szorítani.

Hogy a vevőknek, illetve fogyasztóknak ezen óvatosságot és garanciát nemcsak a közvetítővel, hanem a termelővel szemben is kell gyakorolnia, azt talán fölösleges is mondani.

Ámde a fogyasztók között is van reális és irreális. Ez utóbbiak igen gyakran nem kis mértékben hozzájárulnak ahhoz, hogy akár a termelő, akár a közvetítő kereskedő ne boldogulhasson, avagy áruit olcsóbban ne adhassa. A vevőknek nem kis része semmit sem drágál, amit hitellebe kaphat és

A „TORONTÁL” tárcája.

A rendőri riport.

Irtta: **Balla Jenő.**

II.

A harmadik osztályba tartoznak az ellesett hírek. Ezek a legérdekesebb, legszenzációsabb események. Gondosan titkolja a rendőrség, féltve őrzik az ügyben szereplő emberek; eltűntnek az újságíró elől minden nyomot, a legnagyobb titokban intézik el, csak hogy a nyilvánosság elé ne kerüljön. Fontos kérdések játszanak közbe. Rendszeresen valami nagy urról, magasrangú hölgyről van szó, akit a rendőrség tulzott előzetes engedéllyel meg akar kimélni az ugyanevezett meghurcolástól.

Ezeket az eseményeket vagy véletlenül tudja meg az újságíró, vagy észreveszi a nagy titkolódzástól, hogy készül valami. Természetes, hogy ilyenkor az ambíció is sarkalja a riportert és nem nyugszik addig, a míg a titok nyitára nem jutott. A legtöbb esetben kippattantja az elrejtett szenzációt. Minden eszközt felhasznál, nem kimélni pénzt, időt, fáradságot, nem válogat a módban, a formában. Meg kell tudni, hogy mi történt? Ez az elv vezérli. És ilyenkor a cél szentesíti a riportert eszközeit.

Amikor Kecskeméthy Győzöt nyomozta a rendőrség, az újságírók megtudták, hogy a rendőri sajtóiroda félrevezeti őket. Hamis jelentéseket adott ki. Két hírlapíró elhatározta, hogy kinyomozza, hogyan áll a Kecskeméthy-ügy? Megtudták, hogy este a büntügyi osztály vezetőjénél tanácskozás lesz a nyomozás ügyében. Hogyan, milyen módon lehetne végighallgatni ezt a tanácskozást? Ez a kérdés izgatta a két hírlapíró. Még délelt tereptanulmányokat végeztek a büntügyi vezető szobájá körül és fölföldöztek, hogy a főbejáraton kívül a szobának van még egy ajtaja, amely a folyosó egy sötét zugába nyílik. Az ajtó

állandóan zárva volt. Nem használták. Előtte nagy szentesláda állott. Az egyik újságíró belebújt a szentesládába s fület az ajtóhoz nyomva, végighallgatta a tanácskozást. Magával vitt egy kis vilamos lámpát és minden felszólalást gyorsírással lejegyzett. Addig a másik újságíró őrt állott. Másnap nagy volt a riadalom a rendőrségen, amikor szóról-szóra olvashatták a bizalmas tanácskozás lefolyását. A főkapitány csak azért jött rém nagy indulatba, mert a tanácskozás leírásából kiderült, hogy a rendőrség teljesen nyomát vesztette a félmillió sikkasztónak és sejtelmé sincs a felől, hogy merre szökhethet? A sajtóiroda pedig szorgalmasan jelentette, hogy a rendőrség Kecskeméthy nyomában van, hogy napok kérdése a letartóztatás, stb. Akkor hete-kig közderültség tárgya volt a szentesládából elrejtett büntügyi tanácskozás.

A riportert mindig az izgalom középpontjában éli. Folytonos őrtállás az élete. Az újságírásban nincs restancia. Nem lehet a hirt eltenni másnapra. Amihelyt valami történik, nyomban föl kell dolgozni. És sohasem tudhatni, hogy mikor esik meg valami. A riportertnek nem lehet nyugodt az ebédje, az alvása, a szórakozása. Mindig előtte lebeg a nagy, izgató kérdés: Vajjon történt-e valami?

A rendőri riportertnek még akkor is nyomoznia kell, ha erre a kérdésre választ akar. Hogy megtudjuk, történt-e valami, vagy nem, meg kell kérdezni a rendőrséget, a mentőket, a tűzoltókat, néha a kórházakat, a törvényszéki orvostani intézetet. Nem is egyszer, hanem négyszer, ötször napjában. Ma már a riportert segítségére vannak a technika modern vívmányai. A telefon, automobil. Az esemény megtörténte után öt perccel már tudja az újságíró és őt, tíz perc múltával már a helyszínen van. A riportert gyorsabb mindig, mint a hatóság. Legtöbb esetben az esemény színhelyén megelőzi a rendőrséget. A dånosi rablógyilkosság színhelyére automobilon robogtak ki az újságírók és teljes harminchat órával előbb

tartották meg a helyszíni szemlét, mint a vizsgálóbíró. Azonkívül hamarabb lát az események mélyébe. Független tisztázza az ügyet, mint a nehezkes nyomozó hatóság. A Patróné eseténél az újságírók vezették nyomra a rendőrséget. Az újságírók födöztek fel a kézikocsi utirányát, követék a kerékvágást és még a borzalmas lelet éjszakáján megállapították, hogy a gyilkos az Aradi-utca környékén lakhatik. Meg is irták a lapokban s másnap délben az Aradi-utcában elfogták Patrónét.

A rendőrség nagyon jól tudja, hogy büntügyekben a sajtó a legfontosabb nyomozási segéd-eszköz, éppen ezért közérdektől eseményeknél az újságíróknak a legteljesebb bepillantást engedi. Jelen lehet a nyomozásnál, a helyszíni szemlénél, a gyanúsított kihallgatásánál, a razziaikon, az elfogottak fölött tartott szemlén, a házkutatáson stb. Szabad bejárása van a büntügyi nyilvántartó osztályba és nem egyszer lényeges segítségére van a rendőrségnek.

A riportert munkájában a hatóságokon kívül nagy szerep jut a házfelügyelőnek. A legtöbb házban a cselédek kasszinója a házfelügyelő lakás. A cselédek itt pletykálnak, itt árulják el gazdájuk családi titkait, a házmester tehát sokszor jobban értesül mindenről, mint a családfe magá.

A házfelügyelő mindent tud és a riportert, ha valahol valami történik, első sorban a házfelügyelőhöz fordul felvilágosításért. Utána következnek a szomszédok, akik szívesen beszélnek másról, majd a cseléd. E három fórumon az újságíró már teljesen tájékozta magát, úgy, hogy mire a családhoz jut, ismeri a tényállást. Nagy segítségére van a riportertnek a hordár, aki éppugy, mint a házmester, a környék eleven lexikonja. Hasonlóképp a szállodai kapus, vendéglőkben, kávéházakban a pincér.

Az újságíró, mint a fényképész lencséje, felszedi, megrögzíti a sokféle, különböző, sokszor ellentétes felvilágosítást s amikor a nagy anyag együtt van, kezdődik a művészt

mert ennek a lehetősége megvan, fogyasztásban nem szorítkozik a megengedett, illetve a mellőzhetőnek kellő mértékére. Tudunk mi elég boltos- és iparosról, ki bőséges hitelezésének lett áldozata.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggeli 8 órától kezdve 1/2-ig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 15 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/2-től 7-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délután gőzfürdő. A kádfürdő reggeltől este 6-ig nyitva marad.

A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület ingyenes olvasóhelyisége és könyvtára nyitva mindennap d. u. 5 órától este 10 óráig, vasár- és ünneppnapokon d. u. 2 órától este 10 óráig.

Február 23. A kaszinó közgyűlése.
Február 23-án az „Iskolagyermekbarát-egylet” közgyűlése.
Március 9. Közigazgatási bizottság ülése.

— A csanádi klerus köréből. Németh József püspök Feth János óbábi káplánt Nagylakra segédplébánosává nevezte ki, helyette pedig Berzway Gyula újmisést áldozatát disponálta. Berzway a mutatta be első szent miséjét Torontál-Szécsányon.

— A megyei központi választmány megalakulása. A megyei központi választmány ma délelőtt Jankó Ágoston alispán elnöklésével ülést tartott, amelyen részt vettek: Franz J. L., Jenovay Zoltán, Oldal Antal, dr. Milloss Aurél, dr. Klein Mór, Rigó István és Farkas Vince központi vál. tagok. Az ülésen az alispán bejelenté, hogy a központi választmánynak 1908–1910-re megválasztott tagjai letették az esküt s így a központi választmányt megalakultnak jelenti ki. A választmány ezután saját kebeléből közp. vál. jegyzőknek egyhangúlag megválasztja Rigó István és Farkas Vince közp. vál. tagokat. Bejelenté ezután az alispán, hogy a legkevesebb megválasztott negyedübréri telek adójának kipuhatólására az intézkedéseket megtette. Változás csak Kári községben van, amennyiben itt a legkevesebb megválasztott urbéri telek adója 40 kor. 11 fillér, ehhez képest tehát itt a választási census az eddigi 40 kor. 60 fillér helyett 40 kor. 11 fillérben állapítatik meg. Ezzel az ülés véget ért.

— Előmunkálati engedély. A kereskedelmi miniszter a pancsova—petrovoszeli helyi érdekű vasút részvénytársaság vasutjának Pancsova állomásából kiágazólag Dolova község érintésével a versec—kubini helyi érdekű vasút Bavanisje állomásáig, valamint Dolovától vagy Bavanisjetől folytatólag Gálva, Dubovac, Palánka és Vracsevgáj községek érintésével a magyar kir. állam-munkája. Erzek, rutin, képesség kell a nagy anyag rendezéséhez, beállításához, formába öntéséhez. Az újságíró mindennap a legnagyobb nyilvánosság előtt szigorlatot tesz s ezért a lázas, gyors munkában is megfontoltnak kell lennie. Egy elírás, egy elhamarkodott szó a legnagyobb bajok okozója lehet. Vagy nevétségesé válik, vagy börtönbe jut. A riportert tehát detektív is, bíró is, védő és vádló, író és művész egy személyben. Nagy jogász érzékének és tudásának, művészi hajlamának és írói erejének kell lennie. Ha ezek a kellékek hiányzanak belőle, előbb-utóbb megakad, letörik. Az újságíró háború. Polyton hadakozik az újságíró. Helyén kell tehát lenni a szívének is, az eszének is. Biztos kézzel kell dolgoznia, mint az operatőrnek. Jaj annak az újságíróknak, aki, mikor egy fekélyt akar kímélni a társadalom testéből, belőlvég az eleven huszá! A rossz újságíró olyan, mint a hóhér. Csak öl, gyilkol, de nem javít. Az újságírónak ezer szempontot kell figyelembe vennie, amikor belefog cikkének megírásába és ezer érdeket kell összeegyeztetnie. Ugyanakkor csak egy érdeket, csak egy szempontot kell figyelmen kívül hagynia: a sajátját. Az újságíró tehát végez olyan missiót, mint a diplomata, vagy mint a hittérítő. Feláldozza magát, szellemi és testi energiáját a közérdeknek.

Az újságolvasó nem is gondol arra, amikor nyolc vagy tíz fillérért megvásárolja az újságját, hogy annak minden betűjéhez sok ember verejtéke, élettapasztalata, tudása, tehetsége fűződik. Az egymás mellett fölvonuló betűsorok mögött névtelen hősök küzdenek az általános jóléért, az igazságért, az emberi jogok érvényesítéséért. Nagy vonásokban ismertem csak a riport csinálás módját a fentiekben, de az olvasó mégis tájékozott lehet a nagy munkáról, amely bizárolag az újság-vágyának kielégítésére történik. S ha egy jól kidolgozott riportot olvas el, néhány elismerő szóval emlékezzék meg a riporterről, akire oly sokan haragszanak.

vasutak Fehértemplom állomásáig vezetendő 0 70 méteres keskenyvágányú gőzüzemi helyi érdekű vasutvonalra kiadott előmunkálati engedély érvényét egy év tartamára meghosszabbította és egyszerűsített Delibátról kiindulólag Gajtásd, Gerebenc és Dublaja községek érintésével a magyar királyi államvasutak Jaszenova állomásáig vezetendő vonalváltozatra is kiterjesztette.

— Utóállítás. A fősorozásról elmaradt hadkötelesek legközelebbi utóállítására f. hó 20-án délelőtt 9 órakor lesz a közös lajtanyában.

— A nagybecskereki vasutak gyűlése. Az országos vasutak szövetség nagybecskereki körülete tegnap Gara Sándor ker. elnök elnöklésével választmányi ülést tartott. Az ülésen állást foglaltak az adóreformmal szemben, amint azt már lapunk tegnapi számában közöltük. Azután a Máv. külön betegpénztári oktrojált alapszabályokkal szemben is állást foglalt a választmány, követelvé, hogy a pályorvosok fizetése a vasut áldozatkészségéből mielőbb rendezzessék. A körület taglétszáma ezidő 354. Rövid időn belül átadatik a használatnak a körület 300 kötetből álló könyvtára. Elhatározták, hogy a vidéki tagok a helyi megbízottak után vehetik igénybe a könyvtart. Az évi körületi rendes gyűlés az új alapszabályok jóváhagyása után fog megtartani. Végül még több folyó ügyet tárgyalt is a választmány.

— A nagygyűlési kulturstély. A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület március 7-ikén Nagyszentmiklóson tartandó kulturstélye iránt rendkívül nagy az érdeklődés s a nagygyűlési kulturstélyen erősen készülnek az estélyre. A közművelődési egyesület részéről, mint ismeretes, dr. Czirbusz Géza és Borsodi Lajos működnek közre. Czirbusz „Történelem és geográfia” címmel olvas föl érdekes fejtegetést, míg Borsodi Lajos legújabb költeményeit olvassa föl. A nagyszentmiklósi kulturstélyen Nagybecskerekről is számosan részt vesznek s jelen lesz az estélyen Jankó Ágoston alispán, a kulturregysület elnöke is. A nagybecskereki vendégek délelőtt 10 órakor indulnak s délután 5 órakor érnek Nagyszentmiklószra, ahol ünneppien fogadják őket.

— Regészeti társulat Nagyszentmiklóson. Nagyszentmiklóson a napokban Schreyer Viktor vezetésével megalakult az „Aranka-vidéki közművelődési, történelmi és regészeti társulat”, melynek székhelye Nagyszentmiklós. Az alakuló ülésen előadták az alapszabályokat is, melyeket a jelenlévők beható tárgyalás után elfogadtak. — Egyelőre az ujonnan megalakult társulat a taggyűlést tartotta szűkecségesnek, mivel Schreyer Viktor, Kuhn Lajos és Barakovic Kálmán bizta meg ezen feladattal és kimondta, hogy amikor az alapszabályok jóváhagyva lesznek és kellő számú tag is lesz, akkor ejtik meg a választást. A társulat alapszabályai szerint alapító, rendes és pártoló tagok lehetnek: alapító tag az, ki egyszerre mindenkorra 50 koronát lefizet, rendes tag az, ki 2 korona és a pártoló tag, ki 20 fillér évi tagsági díj lefizetésére kötelezi magát. Mind a három tag egyforma jogokkal bír.

— Ünnepeit bankigazgató. A német- és szerbcsanádi takarékpénztár múlt héten tartott közgyűlésén szép ünneppéig folyt le. Ekkor leplezték le ugyanis a takarékpénztár érdemes elnökének, Telbisz Alajosnak az arcképét. Az ünneppélyen Lesz János vezérigazgató visszajelentést adott a takarékpénztár 35 éves múltjáról és megemlékezett az ünnepeit hervadhatatlan érdemeiről, melyeket az az intézet alapítása óta körültekintő bölcs vezetésével az intézet felvirágoztatása körül szerzett. Beszédé végén lehullott a lepel az arcképről, míg a jelenlévő részvényesek zajos eljenzésben törtek ki. A lelkes ovációt az ünnepeit meghatótt szavakkal köszönte meg.

— Felülvezetések. A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület február elsőjén tartott nagybecskereki kulturstélyén a következő felülvezetések történtek: dr. Konyovits György 4 korona, dr. Perisics Zoltán 10, Napholtz N. 5, Balácsi József 5, Sárly K. 3, dr. Klein Mór 1, Franz J. L. 7, dr. Vinczehidj Ernőné 20, dr. Nagy Dezső és neje 20, Krumenacker István 5, Steinitzer Géza 11, Jankó Ágoston 17, Vogl Tibor 10, Knyaskó Lajos 5, dr. Haidegger Lajos 12, Zsiross Lajos 10, Mihálovits Ödöné 10, Közgazdasági bank 50, Konkoly Samu 4, Poroszkay Béla 10, Meska Ferenc 6, Strosz Béla 3, Oldal Antal 10, Magyar Pál 1, Martay Ernő 2, Lengyel István 2, Bohus Elek (Francia) 5, Babits József (Zsombolya) 5, Zsombolyai takarékpénztár és hitelbank 5, Torontálvármegyei takarékpénztár és hitelbank 3, Törökbecsei takarékpénztár 5. Törökbecsei központi takarékpénztár 3, gróf Zichy Andor (Budapest) 5, Rónay Jenő (Kisvárd) 3, dr. Gyertyánffy László (Győr) 10, Czarina Szilárd (Révújfalú) 3, Dungserszky László (Szenttamás) 20, Módosi takarékpénztár 3, Vinczehidj László (Nagykikinda) 10, báró Csávossy Gyula (Budapest) 10, dr. Farkas Gejza 10, dr. Kikindsi György (Nagykikinda) 10,

Jenovay Zoltán (Szerbittebe) 20, Gyertyánffy Andor (Győr) 6, gróf Csekonics Sándor 3, dr. Dellimanic Lajos (Budapest) 3, Antalfalvai János takarékp. r. t. 3, Schulcs Vilmos (Törökbecsei) 6, dr. Neumann Gyula (Ereazthaza) 3, Lédegar Arthur (Budapest) 3, ifj. Daniel Pál (Budapest) 10, gróf Nákó Sándor (Fiume) 3, Franciafeld közs. takarékpénztár 10, Ruppenthal Ádám 2 korona. A felülvezetésekért ezután mond hálás köszönetet a kulturregysület elnöke.

— Köszönet. A Torontálvármegyei takarékpénztár és hitelbank tekintetes igazgatósága egyetlentől céljaira 50 koronát, a nagybecskereki Népbank tekintetes igazgatósága 20 koronát adományozni méltóztatott, mely adományokért hálás köszönetet mond Winter Katalin, az izraelita nőegylet elnöknője.

— Gazdatiszt gyűlés. A Magyar Gazdatiszt Országos Kongresszusa megbízta a Gyakorlati Gazdatiszt Országos Egyesületét, hogy a gazdatiszt nyugdíjgyűlés általános kötelező alapon való megoldását szorgalmazza a törvényhozásnál és a földművelésügyi kormányzatnál. A nevezett országos egyesület az e kongresszusi megbízatás által reá rótt nagy kötelezettségnek megfelelő, emlékiratot nyújtott be az országgyűlésnek, a földművelésügyi kormányzatnak, sőt az ügy támogatására felhívta az ezt megelőző ciklus összes országgyűlési képviselőit is. A nyugdíjgyűlés kongresszus előtt megtartott gazdatiszt kongresszus pedig egyéb feladatok sikeres vezetését bizta ugyancsak a Gyakorlati Gazdatiszt Országos Egyesületére. Ez utóbbi egyesület igazgatósága most aztán be akar számolni a reá bízott ügyekben tett akcióinak eredményéről s ez okból gazdatiszt gyűlést hív össze Budapestre, a melyen Magyarország összes gazdatisztai, illetőleg azok küldöttei megjelenhetnek. A gazdatiszt gyűlés helyéről és idejéről a lapok útján értesítik majd a magyar gazdatiszt osztagot. A gyűlés után monstre-deputáció vonul az országgháza, a hol tisztelgés a Haz elnökénél, a földművelésügyi miniszternél és Mezőssey Béla államtitkárnál. A küldöttség, mely nem valamely egyesület szék képviselőit, hanem Magyarországot egész gazdatiszt osztagja nevében fog eljárni, a gazdatiszt nyugdíj kérdésén kívül a fizetésrendezés és az országos állásfoglalás kiépítése tárgyában is fogja informatív állásfoglalását és részletesített kérelmét az illetékes tényezők elé terjesztetni. A gazdatiszt gyűlésre jelentkezni lehet a Gyakorlati Gazdatiszt Országos Egyesületéhez Budapest, VII., Rákóczi-ut 86. sz., írt egyeztető levelező-lapon is, amelyen név és lakás (a posta megjelölésével) olvashatóan irandó.

— Meteor márciusról. Meteor, a jeles magyar időjárás március hónapra a következő időjárásról közli: Március hava felelte változatos időjárásról hoz számunkra, mely sem a gazdakra, sem reánk nem lesz kellemes és előnyös. Eleő napjában március hava csapadékos időt ígér, melyet a harmadik csomópont hideg, majd a 6-ik ényhebb jellege tesz változatosá. Állandóbb időköz csupán a 9-ik csomópont után következik, amelynek azonban a 13-ik köcsönös hidegebb jellegét, amely alkalommal Jupiter kerül együttállásba Holdunkkal, amidőn ez utóbbi is fűdi azt. Ezen hideg jellegű csomópontot ismét egy kis állandóbb jellegű időköz követi, amelyet a 19–20-ik csomópontok zavarának meg újra változatos hőmérsékletű időjárásukkal, míg a hónapnak utolsó negyede csapadékos jelleggel telik majd le a hóigók részéről.

— Gyanus halál. Február 6-ikán meghalt Nagybecskereken egy Kalocsai Róza nevű családany. A leányt állítólag tüdővész ölte volna meg s annak rendje-módja szerint eltemették. Alig volt a sírban a leány, ismerősök arról kezdtek suttogni, hogy Kalocsai Róza nem természetes halállal halt meg. A családtagok tudomására jutott a beszéd, nyomozni kezdett a tényleg gyanus körülményeket fedezett fel. A családtagok följelentette az esetet az ügyészségnek, amely a nyomozás alapján elrendelte az eltemetett leány exhumálását és törvényszéki boncolását. A halott leányt ennek folytán kivették a sírból s tegnap délután Benedek vizsgálóbíró jelenlétében dr. Fialowski Béla és dr. Magyar Károly törvényszéki orvosok a holttestet fölboncolták. A boncolás a gyanút megerősítette, amennyiben az orvosok szerint nincsen kizárva az erőszakos halál. A boncolás eredménye alapján most folytatják a rejtélyes ügyben a vizsgálatot és a nyomozást.

— Elvesztett tegnap a nagyhidtól az Écskair-utcáig egy igen szegény asszony tulajdonát képező kis pénztárca 10 korona ezüstpénzzel és 2 aranygyűrűvel. A becsületes megtalálót kéri, hogy a holmit a Lloyd-kávéházban Puskás Annánál vagy a rendőrségnél adja át. — Ugyancsak a nagyhidtól a Melancsi-utig egy fekete zománczott ezüst karkötőt vezetett el tegnap. A megtaláló ezt is adja át a rendőrségnek.

— Véres családi dráma. Megrendítő eseményről adnak hírt Kumánról. Folyó hó 9-én ugyanis Farkas Mihály kumáni lakso ebéd közben összeveszett Szakács Mária anyósával. A feldühödött nő baltát ragadott s azzal leütötte anyósát. Az asszony segélykiáltására berohant az öreg asszony férje, kiragadta a baltát a nő kezéből s azzal fejbe vágta Farkas Mihályt. Ugy az anyós, mint a nő a baljával vívódik. A vizsgálat folyik.

Szoportatónyák

gyönyörködve látják, micsoda erőt és életörömet kölcsönöz nekik a SCOTT-féle Elmusió. Amellett hogy izletes, elősegíti az étvágyat és az emésztést, továbbá

Az Elmusió a SCOTT-féle módszer védegyét — a halászi — körjék figyelembe venni.

erősítőleg hat az egészségre

és az egész szervezetre. De a mellett igen jótékony hatással van a szopós gyermekekre is, rózsás színt ad, erősíti, tehát kettős a szerető szülők öröme

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 f.

Kapható minden gyógyszerárban.
22g—3.2

Irodalom, művészet.

* Az Arany János-Társaság folyó hó 20-án, csütörtökön délután 5 órakor a temesvári állami főreáliskola dísztermében közgyűlést tart a következő tárgysorozattal: 1. A pénztáros jelentése, az évi zárszámadás beterjesztése. 2. A számvizsgálók jelentése. 3. Az 1908. évi költségvetés megállapítása. 4. Indítványok. 5. Két tag kijelölése a jegyzőkönyv hitelesítésére. — A közgyűlés után a rendes tagok zárt ülést tartanak, melynek során új tagokat választanak és a bíráló bizottságok jelentését tesznek a beérkezett pályaművekről. Új rendes tagokul ajánlottak: Vértessy Gyula torontálmezei kir. tanfelügyelő, a Petőfi-társaság rendes tagja és Szentpéteri Imre dr. lugosi állami főgimnáziumi tanár.

* A „Budapest” jubileuma. Minden feltűnést és hangos reklámot kerülve, olyan módon ünnepli meg a „Budapest”, az országos függetlenségi és negyvennyolcas párt hivatalos lapja alapításának harmincadik évfordulóját, hogy részese legyen a jubileum csöndes örömeinek minden egyes előfizetője. Gyönyörű díszalbumot adott ki az előfizetők kiadóca: Wodianer F. és fiai jóvoltából, amely — külső díszre és terjedelmre is, — meglepetése lesz a magyar könyvpiacnak. A nemzet vezéreire s a közéleti nagyságain kívül a legnevesebb költők és írók nagy gárdája működött közre abban, hogy minél értékesebb és érdekesebb legyen a „Budapest” jubilaris albuma, amelyet minden régi előfizető díjmentesen kap meg a lap ünnepeinek emlékeztetőre, valamint minden új előfizető is, aki bármely naptól kezdve egy negyedévre előfizet. A gyönyörű díszműben, amelynek bolti ára husz korona lesz, Kossuth Ferenc cikke autogrammban van megörökítve, továbbá Apponyi Albert gróf, Günthner Antal, Juszt Gyula, Polónyi Géza, Szederkényi Nándor, Barabás Béla, Visontai Soma, Szerényi József, Mezőssy Béla, Thaly Kálmán, Abrányi Kornél, Batthyány Tivadar gróf, Szatmári Mór, Rátkay László, Buza Barna, Bakonyi Samu iriak bele cikketek, a lap régebbi szerkesztői pedig érdekes visszaemlékezéseket. Kivülük a „Budapest” valamennyi volt és jelenlegi munkatársa hozzájárult szépirodalmi munkával, költeménnyel, vagy közérdekű ismertetéssel. Salusinszky Imre, a „Budapest” helyettes szerkesztője az újságisínálásról, Benedek Árpád és Füzesséry István dr. pedig a politika világából írtak nagyon érdekes cikketek. Kovács Dénes dr. Kossuth Lajos utolsó óráiról írt meghatóan szép visszaemlékezést. A díszművet számos művészi kivitelű kép, sok melléklet és valamennyi szerző arcképe díszíti. Rendkívül érdekes része az albumnak a szerkesztőségi, kiadóhivatali és nyomdai élet bemutatása. Az albumot, amelyet Gara József kiváló érzékekkel állított össze, megszerzheti mindenki, ha 6 kor.-val negyedévre előfizet a „Budapest”-re.

* Lehár a budapesti Modern Színházban. Az Andrassy-uti kabarét februári nagyszerű műsorának és általában a fővárosi szezonnak, kétségkívül legnagyobb érdekessége Lehár Ferenc, a Vig özeveg szerzőjének új operettje, a Miei herceg; bájos, behízelgő melódiái máris oly népszerűek, akár a Vig özeveg dala; az operette előadása is elsőrangú; a két főszerepet Medgyaszay Vilma és Nyárai játszá, akiket estéről-estére zsefolt nézőtér ünnepel; nagy hatást arat még Keleti Juliiska is és az acélcancellár szerepét felváltva játszó Boros és Bársony. Lehár operettjén kívül még Heltai Jenőnek és Molnár

Ferencnek egy rendkívül mulattató egyfelvonásosa, meg egy francia egyfelvonásos van műsorán és tömördek teljesen új kabarészám és művészeti tréfa.

Mulatság.

Farsangi naptár.

Február 20. Hentesek táncvigalma.
Február 22. Mulatság a Lloydban. (Wäscher-Mádl bál.)
Február 29. Nyomdászok jux-estélye.
Március 1. Köz- és magántisztviselők mulatsága.
Március 7. Az orsz. vasutas-szövetség nagybecskereki kerületének táncestélye.

*. A vasutasok mulatsága. A nagybecskereki vasutasok vigalmi bizottsága vasárnap ülést tartott a március 7-én a kaszinó összes helyiségeiben tartandó táncmulatság ügyében. A vigalmi bizottság agilis elnöke dr. Szilammer Ágoston beszámolt az eddigi intézkedésekről és bejelentette, hogy városzerle negy érdekföldös mutatkozik a mulatság iránt, mely tekintettel az eddigi vasutas mulatságok jó sikerére, ezuttal is nagyarányúnak mutatkozik. A meghívókat már elküldötték s akik meghívót tévedésből nem kaptak, azíveskedjenek ez iránt dr. Salammer Ágoston államásfőnökhöz fordulni.

*. Álarcos bál Ótélaken. Az ótélaki hölgyek február hó 25-én a Borbély-féle vendéglőben a róm. kath. templom felszerelésének kiegészítésére jótékonycélú jelmezűs álarcos táncvigalmat rendeznek. Belépő-díj: személyjegy 1 kor. 20 fillér. Feldíszítéseket, tekintettel a jótékony célra, köszönettel fogadnak.

*. Mulatság Bégaszentgyörgyön. A bégaszentgyörgyi társasskör (Casino) február hó 22-ik napján saját helyiségében zárthelyi táncvigalmat rendez. Belépő-díj személyenként 1 kor., családjegy 3 korona. Kezdeté este 8 órakor.

TAVIRATOK.

Országgyűlés.

— A képviselőház ülése. —

Budapest, február 18. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőház a delegációs szünet óta ma tartotta első ülését. Az ülés csak formális volt s rövid ideig tartott, de azért kissé paprikás hangulat keletkezett a portugál királygyilkosság körüli részvét dolgában, amely azonban végül szépen elsimult.

Az ülés 11 órára volt kitűzve, de Juszt Gyula elnök csak háromnegyed tizenkettőkor nyithatta meg, mert addig a képviselőház legközelebbi ülésének napirendje ügyében Wekerle, Andrassy, Jekelfalussy, Darányi és Návay tanácskoztak.

Mikor ez a tanácskozás véget ért s Juszt elnök megnyitotta az ülést,

Wekerle Sándor miniszterelnök kért szót. A miniszterelnök konstatálja, hogy a portugál király és trónörökös meggyilkolása az egész világ részvétét fölkellette s így lehetetlen, hogy a magyar parlament távol tartsa magát e résztvétől. Azért indítványozza, hogy a képviselőház vegye jegyzőkönyvbe a szomorú eset fölötti részvétét.

A miniszterelnök után fölattan Ugron Gábor. Kijelenti, hogy undorodik a gyilkosságoktól, de undorodik az olyan királyoktól is, akik a népet elnyomják. A portugál király szerinte zsarnokoskodott, elvette az országtól a parlamentet s elnyomta a népet. Mi is elnyomott nép vagyunk s az elnyomókkal szemben nincs részvétünk. Nem járul hozzá a miniszterelnök indítványához. (Egy kisebb csoport éljenez.)

Apponyi Albert gróf kultuszminiszter hangoztatja, hogy nem szabad más nép belügyeibe semmiféle módon beavatkozni.

Fölkiáltások: Ez az összes népek ügye.

Apponyi Albert: Erőszakos véres tettek ellen minden civilizált népnek tiltakozni kell.

Fölkiáltások: Az elnyomtatás ellen is tiltakozni kell.

Apponyi: Itt udvarias, kegyeleti tényről van szó s azért hozzájárul a miniszterelnök indítványához.

Az elnök szavazásra bocsátja a kérdést s a Ház többsége hozzájárul a miniszterelnök indítványához.

Ezután megállapították, hogy a legközelebbi ülés holnap délelőtt 10 órakor lesz, amelynek napirendje: 1. a képviselőházi bizottság jelentése; 2. kérvények. Ezzel az ülés véget ért.

Minisztertanács.

Budapest, február 18. (A „Torontál” eredeti távirata.) Tegnap délután 4 órától hét óráig minisztertanács volt, amelyen a képviselőház munkarendjével és a házszabályrevízió ügyével foglalkoztak.

A házszabályrevízió.

Budapest, február 18. (A „Torontál” eredeti távirata.) A kormány tagjai és a képviselőház elnöksége konferenciát tartott, amelyen hír szerint elhatározták, hogy a kormány az összes törvényjavaslatokat visszavonja a Ház asztaláról s az ülésszaknak egyedüli tárgya a házszabályrevízió lesz. Politikai körökben úgy beszélik, hogy holnap lesz a házszabályrevízió dolgában a pártközi konferencia, csütörtökön pedig már tárgyalás alá veszi a képviselőház a revíziót.

A deési választás.

Budapest, február 18. (A „Torontál” ered. távirata.) A deési választókerületben tegnap megejtett választáson Barcsay Tamás alkotmánypárti jelöltet 235 szótöbbséggel Gál István függetlenségi jelölttel szemben képviselővé választották.

Magyar újságírók részvéte és a portugál királygyilkosság.

Budapest, február 18. (A „Torontál” eredeti távirata.) A portugál király és trónörökös meggyilkolása alkalmából a lissaboni nemzetközi sajtókongresszuson részt vett magyar újságírók nevében Hevesi József részvét táviratot küldött Amália királynőnek. A táviratra most érkezett meg Hevesi Józsefhez a királyné távirata, a mely így hangzik:

— Meghatóan mondom köszönetet Önnek és a magyar újságíróknak. Amália.

Orosz mozgósítás.

Budapest, február 18. (A „Torontál” eredeti távirata.) Odesszai jelentések szerint két hét óta állandóan nagy katonai csapatok vonulnak a török határ felé. A hadiutakat elzárják s csak igazolvánnyal lehet rajtuk közlekedni. A mozgósítás okát nem tudják, egy előkelő katonai személyiség azonban úgy nyilatkozott, hogy az Törökország ellen irányul, mert az orosz-török konfliktust csak fegyverrel lehet már elintézni.

A nyomor.

Budapest, február 18. (A „Torontál” ered. táv.) Holló Károly magánhivatalnok elvesztette az állását s családjával nagy nyomorba került. Felesége közben visszament a szülői házhoz, míg Holló vidéken próbált állást keresni. Faradt-sága nem sikerült, mire visszajött a fővárosba s elment feleségéhez. Itt az asszony apja hevesen megtámadta, mire Holló revolvért rántott s apósa előtt agyonlőtte magát.

A Kardos-ügy.

Budapest, február 18. (A „Torontál” eredeti távirata.) A büntetőtörvényszék vádtanácsa ma tárgyalta a szélhámós Kardos-testvérek felfolyamodását szabaddá helyezésük dolgában. A vádtanács az öreg Kardos Lipót betegsége miatt szabaddá helyezte, a többieket azonban továbbra is vizsgálati fogságban tartatja.

Határidő-üzlet.

Budapest, február 18. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdén déli zárlatkor a következő árakat jegyezték:

Buza (áprilisra 1908.)	23.40
Buza (októberre 1908.)	20.52
Rozs (áprilisra 1908.)	20.48
Rozs (októberre 1908.)	17.72
Zab (áprilisra 1908.)	15.60
Tengeri (májusra 1908.)	13.40

Dr. Brájfer Lajos távollétében a szerkesztésért felelős Somfai János.

3316/908. sz. Valkány község előljárósága.

Hirdetmény.

Valkány község képviselőtestülete 1907. évben 15., 28., 34. és 40. számú jogerős közgyűlési határozatával a községi

jegyzői lak restaurálását

határozta el.

Az építési költség az elkészített költség terv szerint 8100 koronára van előirányozva

Felhívtnak mindazon építési vállalkozók, kik ezen munkát elvállalni óhajtják, hogy zárt ajánlataikat s az építés költség 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban **follyó évi március hó 2-áig** alól-írott község előljáróságánál nyujtsák be

A feltételek a jegyzői irodában a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők.

Valkányon, 1908. évi február hó 11-én.

Simonsich Béla, **Minea Alexa,**
jegyző. 192-3.1 bírő.

111. tkvi szám. 1908.

191-1.1

Árverési hirdetmény és kivonat.

A perlaszi kir. jár. bír., mint tkvi hatóság az előterjesztett kérelem folytán a kir. kincstár javára 92 kor. 51 fill. tőke, ennek 1904. évi január hó 1-től járó 5% kamatai, 6 kor. 80 fill. már megállapított, a 3 kor. 30 fill. eseményi bélyeggel együtt, 17 kor. 75 fill. jelenlegi s a még felmerülő költségek kielégítése végett az 1881: LX. t.-c. 144. §-a értelmében Ludaski Mita, Ludaski Milos és Ludaski Szavetta perlaszi lakosok ellen az ezen kir. jár. bíróság területén Perlasz község határában fekvő és a perlaszi 2109. számú tjkvben foglalt:

1. 827. sz. ház és 100 □-öl I. o. szántóra 241 kor.;

a perlaszi 2547. sz. tjkvben felvett:

2. 1 d. 294. hrsz. 88 □-öl I. o. szántóra 17 kor.;

3. 5 d. 294. hrsz. 1⁰⁰⁵ hold 424 korona;

4. 128. hrsz. 400 □-öl kertre 77 kor. becsárban az árverést elrendeli s azt, valamint a megállapított feltételeket ezennel közhírré teszi.

A nyilvános árverés a kir. jár. bír., mint tkvi hatóság hivatalbelyiségében 1908. évi április hó 23. dik (huszonhárom) napjának délelőtt 9 óráig fog megtartatni a következő ugy a tkvi hivatalban, mint Perlasz községében kifüggesztett s megtekinthető feltételek mellett.

1. Kikiáltási ár a becsár.

2. Ezen árverésen a fenti ingatlanok a kikiáltási áron alól is el fognak adatni.

3. Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni

Kelt Perlaszon, a kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóságnál, 1908. évi jan. hó 15. napján.

Czironi,
kir. aljárásbíró.

870/1908. szám. A törökbecsei járás főszolgabirjától.

Pályázati hirdetmény.

Torontálvármegye törökbecsei járásához tartozó Torontál-Torda községében üresedésben levő s 1080 korona évi fizetéssel javadalmazott

segédjegyzői állásra

ezennel pályázatot hirdetek.

Felhívom mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy kellően felszerelt s eddigi alkalmaztatásukat is igazoló kérvényüket hozzám legkésőbb **follyó évi március hó 15-ig** nyujtsák be, mert a később érkezőket nem fogom figyelembe venni.

A választás napját később fogom meghatározni.

Törökbecse, 1908. évi február hó 10-én.

187-32

Dr. Csávósy Ignác,
főszolgabíró.

164/1908. sz. 195-2.2

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy **22 holdas Kutina nevű nemes terület folyó hó 20-án d. e. 9 órákor** Tomasovác községében 6 (hat) egymástáni évre nyilvános árverésen bérbe adtni fog.

Kikiáltási ár 900 korona.

Feltételek a jegyzői irodában bármikor megtekinthetők.

Tomasovác, 1908. évi február 16-án.

Községelőljáróság

Gyöngye mell és étvágytalanságban

szenvedőknek legjobb szer a világon
:: a 3-szor desztillált ::

kárpáti-boroka-parlat

körülbelül 5 kilós kosárüveget bérmentve és utánvét mellett csak **K. 8** szállít:

JESZENSZKY LAJOS

kárpáti-boroka feldolgozó telepe
NAGY-JESZEN. (Turócmegye).
(185-5.4)

2873/1908. kig. sz. Nagybecskerek r. t. város polgármesterétől.

Versenyárgyalási hirdetmény.

A nagybecskereki igazságügyi palota körül

418 m² aszfalt járda készítésére

1908. évi március hó 6-ik napjának délelőtti 11 órájára Nagybecskerek város polgármesteri hivatalának helyiségében tartandó zárt ajánlati versenyárgyalást hirdetek.

Versenyezni óhajtók felhívtnak, hogy fenti munkálatok elvállalására vonatkozó, s az ajánlati összeg után számítandó 5% bánatpénzrel ellátott zárt ajánlataikat fent kitűzött határidőig a nevezett hivatalhoz annyival inkább beadják, mert a később érkezők nem fognak figyelembe vétetni.

A munkálatra vonatkozó költségvetés, általános és részletes feltételek fenti határidőig a városi II. tanácsnoki hivatalban a rendes hivatalos órák alatt naponként megtekinthetők, s az ajánlati minta ugyanott megszerezhető.

Ajánlattevők tartoznak kijelenteni, hogy az anyagok gyártása, feldolgozása és ellenőrzése tekintetében a 83000 III. 1907. B. M. sz. körrendeletnek magukat alávetik.

A városi hatóság fenntartja magának a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok között — tekintet nélkül az ajánlott árra — szabadon választhasson.

Nagybecskerek, 1908. évi február hó 13-án.

189-2.2

Dr. Peresics Zoltán,
polgármester.

2958/1908. sz. Nagybecskerek r. t. város polgármesterétől

Versenyárgyalási hirdetmény.

Nagybecskerek város képviselőtestületének 8—1321/1908. sz. határozata alapján a város belterületén egy **ovodaépület** s hozzátartozó **melléképületek** felépítésére **1908. évi márc. hó 9-ik napjának d. e. 11 órájára** Nagybecskerek város polgármesteri hivatalának helyiségében tartandó zárt ajánlati versenyárgyalást hirdetek.

Versenyezni óhajtók felhívtnak, hogy fenti munkálat elvállalására vonatkozó, s az ajánlati összeg után számítandó 5% bánatpénzrel ellátott zárt ajánlataikat fent kitűzött határidőig a nevezett hivatalhoz annyival inkább adják be, mert a később érkezők figyelembe vétetni nem fognak.

A munkálatra vonatkozó műs. aki művelet, általános és részletes feltételek, valamint szerződési minta fenti határidőig a városi II. tanácsnoki hivatalban a rendes hivatalos órák alatt naponként megtekinthetők s az ajánlati minta ugyanott megszerezhető.

Ajánlattevők tartoznak kijelenteni, hogy az anyagok gyártása, feldolgozása és ellenőrzése tekintetében a 83000—III/1907. B. M. sz. körrendeletnek magukat alávetik.

A költségvetési előirányzat 7068 kor. 45 fillér.

A városi hatóság fenntartja magának a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok között — tekintet nélkül az ajánlott árra — szabadon választhasson.

Nagybecskerek, 1908. évi febr. 16.

Dr. Peresics Zoltán,
polgármester.

383/1908. sz.

198-3.1

Árverési hirdetmény.

Közhírré tétetik, hogy **follyó hó 23-án d. u. 2 órákor** Szerbelemér kö. ség bírői irodájában egy 6 éves

kiselejtezett bika

fo. eladatni.

Szerbelemér, 1908. évi február 15.

Momirov Rada,
bíró.

**Teljesen elkülönített
butorozott
garçonlakás
villanyvilágítással kiadó.**

Deák Ferenc-utca 7.

27-x.28

MUSCHONG-BUZIÁSFÜRDŐ

SZÉNSAV-MŰVEK

ujjonnan berendezve — kartelen kívül szállítanak azonnal bármily mennyiségű természetes vegyileg leg-tisztább folyékony

SZÉNSAVAT

a világhírű buziásfürdői szénsavforrásokból szódavizgyártáshoz, vendéglősöknek és egyéb ipari célokra mesterségesen előállított, kevésbé kiadós

ÖSSZE NEM TÉVESZTENDŐ szénsavval. — Megbízható, szigoruan lelkiismeretes kiszolgálás!

BUZIÁSFÜRDŐI ÁSVANY- ES GYOGYVIZEK

1/2 és 1/3 literes üvegekben.

— Szív-, vese- és hólyagbántalmaknál utol nem ért gyógyhatás. — Elsőrendű asztali víz! — Felvilágosítással készségesen szolgál

Muschong-buziásfürdői szénsavművek és ásványvizek szétküldési telepe Buziásfürdő.

Szereuszim - Muschong - Buziásfürdő. Interurban telefon 18. szám.

Ügyeshelyi képviselők keresetnek.